

וַיֹּאמֶר ה' אִמְחָה אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר
בְּרַאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. רַבִּי
יוֹסִי פָתַח, (ישעיה נה) כִּי לֹא
מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם.

בא ראה, כשפן אדם רוצה לנקם
מאחר, הוא שותק ולא אומר
דבר. שאם יודיע לו, שהוא ישמר
ולא יוכל לו. אבל הקדוש ברוך
הוא לא עושה כן, לא עושה דין
בעולם עד שמכריז ומודיע להם
פעם פעמים ושלוש, כי אין מי
שימחה בידו שיאמר לו מה
עשית, ולא ישמר ממנו ולא יוכל
לעמד לפניו.

בא ראה, ויאמר ה' אִמְחָה אֶת
הָאָדָם אֲשֶׁר בְּרַאתִי מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה. הודיע להם על ידי נח
והתרה בהם כמה פעמים ולא
שמעו. אחר שלא שמעו, הביא
עליהם דין והאכיד אותם מעל
פני הארץ.

בא ראה מה כתוב בנח, ויקרא
את שמו נח לאמר זה ינחמנו
ממפעשנו. (למה כאן לאמר, ולמה זה?
לאמר - זו האשה. זה - זה צדיק. רמז שהקדוש ברוך
הוא קרא לנח, מנחת הארץ. לאמר, מה זה לאמר?
אלא מקום זה קורא לו נח, ומיהו? ארץ הקדושה.
לאמר זה ינחמנו, עשה אותו הקדוש ברוך הוא
למטה בנחמא עליונה. כתוב כאן זה ינחמנו, וכתוב
שם (ישעיה כה) זה ה' קנינו לו. אשרי
הצדיקים שרשומים ברשם של
חותרת המלך העליונה להיות
רשומים בשמו, והוא שם שמות
בארץ פראוי. כתוב ויקרא את
שמו נח, וכתוב (בראשית כה) ויקרא את
שמו יעקב. למה לא כתוב את? אלא שם ברוך
(אחת), וכאן ברוך אתה, כמו
שנאמר (ישעיה ו) וראה את ה'. וראה ה'
לא כתוב אלא את ה'. גם כאן ויקרא שמו יעקב -
ברגתו ממש, הקדוש ברוך הוא קרא לו יעקב. אבל
כאן א"ת - להכליל את השכינה.

מאיפה היה יודע? אלא בפשעה
שהקדוש ברוך הוא קלל את העולם, שכתוב ארוּרָה הָאֲדָמָה
ברוך הוא: רבוננו של עולם, עד מתי יהיה העולם בקללה?

וַיֹּאמֶר יי אִמְחָה אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר בְּרַאתִי מֵעַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה. רַבִּי יוֹסִי פָתַח (ישעיה נה) כִּי
לֹא מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם.

הוא חזי, כד בר נש בעי לנקמא מאחרא
שתיק ולא אמר מידי. דאילו אודעיה
יסתמר ולא יכיל ליה. אבל קדשא בריך הוא
לאו הכי עביד. לא עביד דינא בעלמא עד
דאכריז ואודע להו זמנא תרין ותלתא. בגין
דלא איתאי דימחי בידיה דיימא ליה מה
עבדת ולא יסתמר מניה ולא יכיל לקיימא
קמיה.

הוא חזי, ויאמר יי אִמְחָה אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר
בְּרַאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. אודע לון על
ידא דנח ואתרי בהון כמה זמנין ולא שמעו.
בטר דלא שמעו, אייתי עליהון דינא ואוכיד
לון מעל אפי ארעא.

הוא חזי, מה כתיב ביה בנח ויקרא את שמו
(כ' א) נח לאמר זה ינחמנו ממפעשנו. (יה

מקומו בדה ס' ובתוס' בהגהת האר"י) (כ"א אמאי הכא לאמר. ואמאי זה.
אלא לאמר דא אתתא. זה דא צדיק. רמז דקדשא בריך הוא קרא ליה לנח
ניחא דארעא. לאמר. מאי לאמר. אלא אתר דא קרי ליה נח ומאן איהו
ארעא קדישא. לאמר זה ינחמנו עבד ליה קדשא בריך הוא לתתא כנונא
עילאה. כתיב הכא זה ינחמנו וכתוב התם (ישעיה כה) זה יי קנינו לו. וכאין
אנון צדיקניא דרשימין ברשימו דגושפנקא דמלכא עילאה למתיו בשמיה
רשימין. ואיהו שוי שמקו בארעא כדקא יאות. כתיב ויקרא את שמו נח,
וכתיב, (בראשית כה) ויקרא שמו יעקב. אמאי לא כתיב את. אלא התם
דרנא (הדא) והכא דרנא אחרא. כמה דאת אמר (ישעיה ו) וראה את ה'.
וראה יי לא כתיב אלא את יי. אוף הכא ויקרא שמו יעקב דרנא דיליה
קדשא בריך הוא ממש קרי ליה יעקב. אבל הכא א"ת, לאכללא שכונתא).

מנא הוה ידע. אלא בשעתא דלייט קדשא
ברוך הוא עלמא דכתיב ארוּרָה

הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרָךְ. אָמַר אָדָם קָמִי (דף נח ע"ב)
קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם עַד מְתִי

שהקדוש ברוך הוא קלל את העולם, שכתוב ארוּרָה הָאֲדָמָה
ברוך הוא: רבוננו של עולם, עד מתי יהיה העולם בקללה?